

Паненза сусп. д/ін. 0,5 мл № 10 (SanofiPasteurS. A., Франція). Для проведення фармакоекономічної оцінки нами були відібрані результати рандомізованого плацебо-контрольованого порівняльного дослідження, яке було проведене російськими вченими на базі ДУ «ІМН ім. І.І. Мечникова МАНУ».

Показником клінічної ефективності застосування вакцин у даному дослідженні було обрано приріст гомологічних антитіл, які запобігають інфекції або зменшують її активність. Науковцями було встановлено, що після імунізації вакциною «Панеза» приріст гомологічних антитіл в крові склав 60%, а після застосування вакцини «МоноГриппол» – 90%. За результатами проведених нами досліджень, визначено, що коефіцієнт ефективності витрат (CER), який був розрахований на 100 вакцинованих для препарату «МоноГриппол», склав 1610 грн./од. ефективності, а для вакцини «Панеза» – 2140 грн./од. ефективності.

Висновок. Таким чином, при щепленні від грипу більш доцільним, з фармакоекономічної точки зору, є використання вакцини «МоноГриппол» (Петровакс, Російська Федерація).

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ ВИПISУВАННЯ РЕЦЕПТІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ НЕПАТЕНТОВАНИМИ НАЗВАМИ ТА ТЕРАПЕВТИЧНОЇ ЗАМІНИ ЛІКІВ В УКРАЇНІ

Немченко А.С.*, Терещенко Л.В., Тетерич Н.В.

* завідувач кафедри організації та економіки фармації, д.ф.н., проф.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

На сьогодні достатньо актуальним питанням для національних систем охорони здоров'я у всьому світі загалом, і в Україні зокрема залишається збільшення рівня витрат на лікарські засоби (ЛЗ), у тому числі й на ліки, які складають рецептурну групу. Задля вирішення даної проблеми урядами розвинених країн вживається низка конструктивних заходів, направлених на зниження витрат фармакотерапії, таких, як:

– нормативне закріплення призначень ЛЗ за міжнародною непатентованою назвою (МНН);

– заміна оригінальних ліків генериками з доведеною біоеквівалентністю.

Відомо, що даний підхід є дієвим засобом зниження витрат на препарати рецептурної групи та має високу ефективність в європейській та світовій практиці. При цьому він також викликає безліч суперечок як серед учасників фармацевтичного ринку, так і провідних вчених та пацієнтів щодо повної відповідності терапевтичних, хімічних й фармакокінетичних характеристик ліків-генериків оригінальним препаратам.

Слід відмітити, що позитивний досвід впровадження практики виписування ліків за МНН та їх терапевтичної заміни існує у таких країнах ЄС, як: Португалія, Литва, Естонія, Кіпр, Іспанія, Угорщина, Румунія, Греція, Італія. Це зумовлено тим, що в цих країнах упроваджено систему соціального медичного страхування, яка передбачає наявність дієвих механізмів реімбурсації вартості ліків.

В Україні зазначену практику упроваджено згідно наказу МОЗ України № 1034 від 29.11.2013 р. (далі – Наказу). Проте ці нормативно-правові зміни викликають низку питань щодо їх практичної реалізації в сучасних ринкових умовах країни.

Метою наших досліджень став аналіз основних проблем виписування рецептів за МНН та терапевтичної заміни ліків в Україні.

За результатами проведених досліджень нами було виділено основні проблеми, які мають високу ймовірність виникнення в процесі реалізації вищезазначеного Наказу.

По-перше, це питання вірогідної дезорієнтації фармацевтичних працівників щодо відповідності торговельних назв ЛЗ, які є в наявності в аптечних закладах, виписаним МНН.

По-друге, це відсутність сучасного програмного забезпечення аптек виписаним МНН. Як свідчать дані літератури, сучасне програмне забезпечення

аптечних закладів у більшості випадків спрямовано на пошук ЛЗ за торгівельною назвою.

Нарешті, основні труднощі в ефективній реалізації Наказу полягають у тому, що комбіновані ЛЗ не завжди є препаратами без МНН. Адже відомо, що МНН діючих речовин визначаються згідно рекомендаціям ВООЗ. При цьому ВООЗ також рекомендовані МНН у відношенні багатьох комбінованих ЛЗ.

Наразі в Україні залишається нормативно неврегульований алгоритм дій провізора при реалізації рецептурних препаратів, за виключенням організації фармацевтичного забезпечення осіб з гіпертонічними захворюваннями. Так, Наказом МОЗ України № 875 від 11.10.2013 р. затверджено 34 протоколи щодо відпуску безрецептурних ЛЗ для симптоматичного лікування, попередження та профілактики певних захворювань. Зазначеним документом затверджено лише один протокол по відпустці рецептурної групи ліків – Протокол провізора при рецептурному відпуску ЛЗ для лікування осіб з гіпертонічною хворобою, вартість яких підлягає частковому відшкодуванню.

Вирішення питань щодо терапевтичної заміни ЛЗ потребують обов'язкового врахування необхідності проведення значного об'єму робіт щодо складання відповідних списків такої заміни, аби уникнути небажаних наслідків для здоров'я пацієнтів.

Окремим питанням проблем відпуску ЛЗ за МНН та їх терапевтичної заміни залишається недостатність інформаційного забезпечення пацієнта з боку медичних працівників, що свідчить про неефективність використання номенклатури МНН в практичній медичній та фармацевтичній діяльності.

Висновки.

За результатами проведених досліджень нами було виділено основні напрямки удосконалення підходів до врегулювання основних проблем виписування рецептів за МНН та терапевтичної заміни ліків в Україні, такі як:

– вирішення проблем нормативного врегулювання лікарських призначень ЛЗ в Україні, що залишаються одними з ключових в організації ефективної

моделі рецептурного відпуску ліків та вимагають зважених конструктивних та поетапних змін в законодавстві;

– врегулювання питань щодо заміни оригінальних ЛЗ генериками з доведеною біоеквівалентністю. При цьому слід враховувати, що вирішення питань щодо терапевтичної заміни ЛЗ потребують обов'язкового проведення значного об'єму робіт щодо складання відповідних списків такої заміни, аби уникнути небажаних наслідків для здоров'я пацієнтів;

– удосконалення програмного забезпечення аптечних закладів задля оптимізації пошуку ЛЗ за МНН;

– організація інформаційного забезпечення пацієнта з боку медичних та фармацевтичних працівників щодо основних питань відпуску ЛЗ за МНН та їх терапевтичної заміни в аптеках.

Таким чином, результати проведеного дослідження свідчать про те, що сучасні проблеми виписування рецептів за МНН, а також терапевтична заміна ліків в Україні й надалі залишається достатньо актуальними та породжують низку дискусійних питань щодо їх вирішення.

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ЦІН НА ПАРФАРМАЦЕВТИЧНІ ТОВАРИ В УКРАЇНІ

Немченко А. С.*, Чернуха В. М., Тимофеев С. В., Міщенко В. І.

* завідувач кафедри організації та економіки фармації, д.ф.н., професор

Національний фармацевтичний університет

На цей час фармацевтичний ринок України швидко розвивається, і поряд з лікарськими засобами, такі самі темпи росту демонструють парафармацевтичні товари (ПТ). Як свідчать дані аналітичних оглядів, зі збільшенням кількості аптечних закладів збільшується й частка асортименту ПТ, яка сягає до 25% від загального обсягу продажу. Співвідношення в аптеках лікувального та парафармацевтичного асортименту може досягти 60 і 40%%